

נוכחים:

מירב דדיה מולד, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים; ציפי נחשון-גליק, משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים; יואב בוקעי, ג'וינט אשלים; רחלי ירדן, משרד המשפטים; אפרת בנימין, המשרד לשוויון חברתי; רחלי שטרן, משרד הבריאות; פרופ' חיה יצחקי, אוניברסיטת בר אילן; עינת רייך, נציגת הפילנתרופיה; שרה כהן, משרד הקליטה; איריס צור, נציגת השלטון המקומי; גלית וידרמן, המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל; ירון בראון, נציג ארגוני המגזר השלישי; גל יעקבי, זרוע העבודה, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים; הילה סופרמן-הרניק, מטה יתד; שלומית פסח-גלבוע; ג'וינט אשלים מטה יתד.

מוזמנים:

גילה רונן, שירות נוצ"ץ משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, אבי פליישון, ג'וינט תב"ת, ענבל פיש, ג'וינט תב"ת, שלי נורדהיים, זרוע העבודה, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים; עמית ג'רופי, עמותת שיקום אחר, אילנית אפסאי; עמותת שיקום אחר.

חסרים:

יעל אגמון, משרד האוצר; דניאלה איטח-קבו, צה"ל; אפרת בן חורין, המוסד לביטוח לאומי; אברהם לוי, משרד החינוך; שלומציון קאופמן-רוזנברג, משרד הביטחון; חגי רזניק, חן ברוך כהן, משרד השיכון; שולה מוזס, נציגת פילנתרופיה; ענבל דור-קרבל; נציגת ארגוני מגזר שלישי; זהבה לצ'ה, הרשות לשירות לאומי-אזרחי.

עדכונים: מירב דדיה-מולד

- איריס צור, מנהלת המחלקה לשירותים חברתיים בעיריית חולון, הצטרפה לוועדה כנציגת השלטון המקומי.
- כנס יתד יתקיים במהלך חודש ינואר 2019. חברי הוועדה מוזמנים לקחת חלק בצוות התכנון והכנת הכנס.
- התקיים מפגש של מטה יתד עם המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל ומנהלי מרכזי צעירים להתוויית שיתוף הפעולה בין תכנית יתד למרכזי הצעירים ברמת המטה והשטח. סיכום המפגש יופץ בהמשך.
- התקיים מפגש עם פורום מנכ"לי הארגונים והעמותות. ירון בראון עדכן: נוצרו הסכמות לגבי אופן העבודה המשותף יתד-עמותות, המבוססות על בהירות לגבי אופן העבודה של המערכת הממשלתית, תהליכי העבודה המחייבים שלה והאילוצים הנובעים מהם. הגדרת מנגנוני התקשורת והעבודה המשותפת [בקישור זה](#).

מודלים של תכניות תעסוקה לצעירים

רכזי פיתוח קריירה במרכזי הצעירים – גלית ויזרמן:

המטרה המרכזית של המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל היא לייצר שוויון הזדמנויות לצעירים בפריפריה ולהרחיב הזדמנויות בדומה למרכז הארץ. תחום התעסוקה הוא מרכזי לכך. נושא התעסוקה על היבטיו השונים מעסיק צעירים רבים באופן משמעותי. בפריפריה הנושא יותר מורכב עקב מיעוט הזדמנויות ביחס למרכז הארץ. כל מרכז צעירים יכול לבחור להעסיק רכז תעסוקה. כיום פועלים 34 רכזי תעסוקה (2/3 מהמרכזים המוכרים במשרד) וזאת בנוסף לפעילות כללית של המרכזים בנושאי תעסוקה לצעירים המכוונת לתת מגוון מענים המותאמים לאתגרי עולם העבודה המשתנה.

תפקיד הרכז מורכב מייעוץ פרטני, ליווי קבוצתי כמו סדנאות הכנה למבחני מיון ופיתוח קשרי מעסיקים. אופי העבודה משתנה לפי היישוב וצרכיו. נותנים מענה ל 200,000 פניות (מפגשים) בשנה. העבודה נעשית בשיתוף פעולה עם זרוע העבודה בנושא מתן שוברים להכשרה מקצועית, משרד השיכון-שיקום שכונות.

פעילות משלימה לנושא זה היא בקידום יזמות כדי לאפשר לצעירים ערוצים נוספים לפתח את תחומי העניין והתעסוקה שלהם, גם לנוכח אילוצי שוק התעסוקה בפריפריה.

פרטים נוספים ניתן למצוא [במצגת בקישור זה](#).

Work-it – ליווי תעסוקתי של אנשים עם מוגבלות נפשית,

רחלי שטרן, עמית ג'רופי, אילנית אפסאי:

למשרד הבריאות תכניות רבות בתחום התעסוקה במסגרת סל שיקום כמו תעסוקה נתמכת, מפעלים מוגנים ועוד. תכניות work-it מיועדת להכוונה והנחיה של הצעירים מתוך מתן האפשרות לבחור, לטעות ולהתנסות. התכנית פותחה ע"י עמותת שיקום אחר יחד עם משרד הבריאות ומיועדת לצעירים בגיל 18-35, עם מוגבלות פסיכיאטרית שהוכרו כבעלי 40% נכות ובחרו לקבל סל שיקום. כ 6,000 צעירים בארץ מוגדרים כך. מלבד מאפיינים אלה מדובר באוכלוסייה מגוונת מכל הבחינות. מטרת התכנית לאפשר למתמודדים עם מגבלה נפשית את האפשרות להתנסות ולחקור את האפשרויות הקיימות בפניהם בדומה לבני גילם שאינם מתמודדים עם מגבלה נפשית.

המודל מבוססת על עקרונות של גישת ההחלמה, הצעיר במרכז, עבודה בסביבה נורמטיבית (מרכז הצעירים ומקומות נוספים בקהילה), חיבור לתכניות נוספות במרקם העירוני ושירותים עירוניים קיימים, חקירה והתנסות מעשית, ראייה הוליסטית של התעסוקה כחלק ממכלול חיי הצעיר.

הצעיר מלווה על ידי מומחה שיקום בריאות הנפש, ולאחר בניית התכנית האישית על ידי מלווה פיתוח קריירה.

משך התכנית שלושה חודשים עד שנה, כאשר תהליך החקירה אורך בשלושה חודשים ולאחריו יש פעולה – תעסוקה, לימודים, התנדבות. התעסוקה היא בשוק החופשי, ישנה גם אפשרות לליווי לאחר השמה או הפנייה לתכניות ליווי משלימות.

תכניות תעסוקה בפיקוח של שרות נוצ"ץ, משרד העבודה והרווחה, גילה חנן וענבל פיש:

באוגדן התכניות לבחירת הרשויות ב 2018 הוגדרו 4 מודלים של תכניות תעסוקה. 2 תכניות שהחלו לפעול עוד לפני 2018, ו-2 תכניות שפותחו עבור תכנית יתד. חלק התכניות פותחו כמודלים ותשתיות עבודה, כך שאפשר יהיה לעשות עבודה מגוונת עם הצעירים ולהרחיב את אוכלוסיית הצעירים המקבלים מענה. כולל מענה לצעירים עם חסמים מורכבים.

- אפיקים – תכנית קיימת וותיקה. מופעלת ב 32 מקומות בארץ. אוכלוסיית היעד: צעירים במצבי סיכון עם 10-12 שנות לימוד. מטרה: השתלבות בתעסוקה איכותית ומסודרת, עם אפשרות לבניית מסלול קריירה לטווח הארוך באותו מקום עבודה. מרכיבי ההתערבות: ליווי על ידי מקדם תעסוקה ועו"ס; סדנה של 16 מפגשים; השתלבות בהכשרה מקצועית באמצעות שובר (אופציונלי) משך התכנית: שנה וחצי. מידע נוסף: שיעור ניצול השוברים להכשרה מקצועית נמוך כי רמת ההשכלה של מרבית המשתתפים לא מספקת לעמידה בתנאי הסף של הכשרה מקצועית. התכנית מאפשרת לצעיר התמודדות עם החסמים המונעים ממנו השתלבות בתעסוקה.
- צעירים בונים – תכנית קיימת אוכלוסיית היעד: צעירים במצבי סיכון עם 8 שנות לימוד. מרכיבי ההתערבות: השלמת השכלה ל רמת 12 שנ"ל באמצעות זרוע העבודה. הכשרה מקצועית (קבוצתית או יחידנית) במקצוע נדרש. ליווי אישי. משך התכנית: שנה וחצי. מידע נוסף: במהלך ההשתתפות בתכנית, זכאים המשתתפים לקצבת הבטחת הכנסה.
- מרחב לקידום תעסוקה – תכנית חדשה המבוססת על מודל תכנית אפיקים משלבת. אוכלוסיית היעד: צעירים על קצה רצף הסיכון, על סף בריאות הנפש. מרכיבי ההתערבות: ליווי אישי אינטנסיבי באחד משלושה מסלולים: השמתי, הכשרה מקצועי, משלב. קבלת מענים נוספים בהתאם לצורך של הצעיר ולאפשרויות ברשות המקומית. משך התכנית: 2-6 חודשים, בהתאם למסלול. מידע נוסף: המודל הוא גמיש ומאפשר מגוון פתרונות מותאמים לצעיר הן באופי הליווי והן במענים נוספים מתקציב הפעולות. התכנית מאפשרת ריכוז משאבים רבים ומגוונים תחת קורת גג אחת בשיתוף פעולה עם שירותים נוספים שפועלים בקהילה.
- איתור והכוון (מודל מניעתי) תכנית חדשה. מטרה: הכוונת צעירים שעדיין לא מוכנים להשמה או הכשרה מקצועית לבדיקת כיווני תעסוקה עתידיים. מרכיבי ההתערבות: חונכות אישית ומודלינג על ידי מתנדבים.

כלל תכניות התעסוקה מלוות במעטפת המפותחת ומופעלת במשותף על ידי תב"ת, אשלים ומשרד העבודה והרווחה. במסגרת המעטפת יפעלו שתי מנהלות אזור (דרום-מרכז-ירושלים, צפון) שילוו את הקמת והפעלת התכניות ביישובים וידריכו את העובדים. בנוסף תהיה תהיה הכשרה מרוכזת לעובדים בבית"ס המרכזי לעבודה סוציאלית.

[מידע נוסף במצגת בקישור זה.](#)

מרכזי הזדמנות, שלי נורדהיים:

מרכזי תעסוקה לאוכלוסיית הרווחה בכל הגילים המקיימים קשר הדוק והוליסטי עם שירותי הרווחה. המרכזים הם תשתית עירונית לתעסוקה בכלל ובין היתר גם לצעירים, המציעים עושר של אפשרויות ותכניות. ניתן לשלב את תכניות התעסוקה של יתד כחלק ממרכזי הזדמנות מתוך גישה של איגום משאבים וחיפה למגוון הזדמנויות. כיום פועלים בערים מרכזיות בארץ: אשדוד, באר שבע, חיפה, ירושלים, נתיבות, רחובות ותל אביב

סיכום והתייחסויות:

- משרד העלייה והקליטה מפעיל גם הוא תכניות תעסוקה לעולים חדשים, שיוצגו בהמשך.
- נושא ההשכלה והתעסוקה קשורים זה לזה. תכנית יתד פועלת ליצירת רצף מענים והתייחסות לשני האספקטים הן ברמת הצעיר והן בהיצע המענים.
- ישנה חשיבות גדולה לממשקים בין השירותים השונים שניתנים לצעירים ולראייה כוללת של צרכי הצעיר בבניית התכניות האישיות. כולל התייחסות למיצוי זכויות. זהו אחד מתפקידי עו"ס מלווה צעירים.
- תכנית יתד פועלת במקביל הן לבניית פלטפורמות כלליות ברשויות המקומיות והן בבניית תכניות ייעודיות לאוכלוסיות מוגדרות.
- תכנית יתד, בעזרת וועדת מענים מבקשת לייצר תכניות התערבות שמשלבות הן התמחות בתחום התעסוקה והן התמחות בעבודה עם צעירים במצבי סיכון, תוך יצירת סטנדרטיזציה.

סיכמה: שלומית פסח-גלבוע